

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 31 жовтня 2023 року

м. Львів

№ 63/105-р/к

Справа № 63/9-02-56-2022

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Рівненське обласне виробниче комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» (*інформація з обмеженим доступом*) за період діяльності впродовж січня 2021 – вересня 2023 рр.. займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення на території м. Рівне та населених пунктах Рівненського району Рівненської області (с. Антопіль, с. Біла Криниця, с. Бабин, с. Бармаки, с. Велика Омеляна, с. Вересневе, с. Воскодави, с. Горбаків, с. Горбів, с. Городище, смт. Гоща, с. Грушвиця Друга, с. Грушвиця Перша, с. Дмитрівка, с. Дорогобуж, с. Загороща, с. Іллін, с. Ільпін, смт. Квасилів, с. Колоденка, с. Копитків, с. Корнин, с. Красносіл, с. Малинівка, с. Мар'янівка, с. Мнишин, с. Новомиськ, с. Олександрія, с. Подоляни, с. Рясники, с. Симонів, с. Синів, м. Здолбунів, с. Терентіїв, с. Томахів, с. Франівка, с. Чудниця, с. Шкарів), де розташовані розподільні мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що знаходяться у господарському віданні Підприємства, як таке, що не мало жодного конкурента, тобто, з часткою 100 %.

Як наслідок, Рівненське обласне виробниче комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» має змогу самостійно визначати умови надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

Рівненське обласне виробниче комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» (*інформація з обмеженим доступом*) включало в технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення необґрунтовану вимогу (умову) щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С» та конкретною маркою, зокрема, «Sensus» (Slovakia).

За відсутності конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, споживачі не

мали змоги звернутися до іншого суб'єкта господарювання з метою отримання вказаних послуг.

За результатами розгляду справи № 63/9-02-56-2022 адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України визнала дії Рівненського обласного виробничого комунального підприємства водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» (*інформація з обмеженим доступом*), які полягають у включенні в технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимоги (умови) щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С» та конкретною маркою, зокрема, «Sensus» (Slovakia), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На Рівненське обласне виробниче комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» накладено штраф у розмірі 38 000,00 (тридцять вісім тисяч) гривень та зобов'язано припинити порушення в двомісячний термін з дня отримання рішення.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення, розглянувши матеріали справи № 63/9-02-56-2022 про порушення Рівненським обласним виробничим комунальним підприємством водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання відділу досліджень і розслідувань в Рівненській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 17.10.2023 № 63-03/188п,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 06 жовтня 2022 року № 63/59-рп/к розпочато розгляд справи № 63/9-02-56-2022, у зв'язку з наявністю в діях Рівненського обласного виробничого комунального підприємства водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал», які полягають у включенні в технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимог щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності та марки, що не передбачено чинними нормативно-правовими актами, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (2) Листом від 07.10.2022 № 63-02/2097 Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) надіслано Рівненському

обласному виробничому комунальному підприємству водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 06 жовтня 2022 року № 63/59-рп/к.

- (3) Відділення листом від 13.09.2023 № 63-02/2029 надіслало вимогу Рівненському обласному виробничому комунальному підприємству водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» про надання інформації.
- (4) Рівненське обласне виробниче комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» листом від 29.09.2023 № 4043/01-11 (вх. від 03.10.2023 № 63-01/1804) надало відповідь на вимогу Відділення.
- (5) Копію подання від 17.10.2023 №63-03/188п про попередні висновки у справі № 63/9-02-56-2022 (далі – подання про попередні висновки у справі) Рівненському обласному виробничому комунальному підприємству водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» надіслано листом від 17.10.2023 № 63-02/2332.
- (6) Рівненське обласне виробниче комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» листом від 26.10.2023 № 4425/01-11 (вх. від 27.10.2023 № 63-01/1940) надало зауваження та пропозиції на подання з попередніми висновками у справі.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (7) Відповідачем є Рівненське обласне виробниче комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» (*інформація з обмеженим доступом*) (далі – РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал», Підприємство, Відповідач), за організаційно-правовою формою є комунальним підприємством, засновником якого є Рівненська обласна рада, основний вид економічної діяльності юридичної особи - (*інформація з обмеженим доступом*).

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (8) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.2002р. №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002р. за №317/6605 (далі - Методика) встановлено такі обставини щодо становища РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.1 Об'єкти аналізу щодо визначення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (9) Відповідно до пункту 3.1. Методики, об'єктами аналізу щодо визначення монопольного становища на зазначеному ринку є: - суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (10) Відповідно до пункту 3.4. Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом встановлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до

складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).

- (11) У розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» є суб'єктом господарювання.
- (12) Об'єктом аналізу є РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» - суб'єкт господарювання, що надає послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається, використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

- (13) Об'єктом аналізу є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.2 Визначення переліку товарів (робіт, послуг), щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище

- (14) Відповідно до пункту 4.1. Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (15) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал», є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, які надаються Підприємством на платній основі.
- (16) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

а) споживчі характеристики

- (17) Відповідно до пункту 4.2.1 Методики, споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними й експлуатаційними характеристиками тощо.
- (18) У визначенні статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання»:
 - централізоване питне водопостачання - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.
- (19) У визначенні статті 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод»:
 - централізоване водовідведення - господарська діяльність у сфері збирання, транспортування, очищення та скидання стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.
- (20) Згідно зі статтею 23 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення мають право

видавати дозволи і технічні умови на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення.

- (21) Відносини, що виникають у процесі приєднання/підключення до водопровідно-каналізаційних мереж регулюються Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008р. № 190 (у редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 19 квітня 2021 року № 97, який набув чинності 13.07.2021), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (зі змінами) (далі - Правила користування).
- (22) Відповідно до термінів, визначених Правилами користування, технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення (далі - технічні умови, ТУ) - комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, реконструкції та заходів для забезпечення гідравлічних параметрів стабільної роботи систем централізованого питного водопостачання (з урахуванням забезпечення потреб пожежогасіння) та/або централізованого водовідведення.
- (23) Порядок приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначені розділом III Правил користування.
- (24) Пунктами 1, 2 розділу III Правил користування передбачено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (додаток 2), виданих виконавцем послуг централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання. Для забезпечення водопостачанням та водовідведенням будівельних майданчиків (на час будівництва об'єкта) видаються технічні умови на тимчасове підключення та укладаються тимчасові угоди з водопостачання та водовідведення за тимчасовою схемою на період будівництва.
- (25) Відповідно до пункту 9 розділу III Правил користування, технічні умови повинні включати:
 - місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
 - обсяг та тиск води, режим водопостачання;
 - обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;
 - рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
 - місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;
 - умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
 - графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності;
 - термін дії технічних умов.
- (26) Згідно з пунктом 10 розділу III Правил користування, технічні умови є підставою для розроблення проектно-технічної документації на приєднання до систем

централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - проектно-технічна документація) згідно з державно-будівельними нормами та іншими нормативно-правовими актами і є обов'язковими для виконання.

- (27) Після виконання робіт з приєднання (врізки) до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення та встановлення засобів обліку води укладається договір про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (28) Основною споживчою властивістю послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є їх надання суб'єктом господарювання, який надає послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, тобто РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал».
- (29) Послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення за споживчими характеристиками мають своє функціональне призначення та визначені фізичні, технічні та експлуатаційні характеристики. При цьому, послуга з видачі технічних умов є частиною технологічного процесу надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, тобто є складовою цих послуг.

б) умови споживання

- (30) Умови споживання послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначені пунктами 3-6 розділу III Правил користування. Так, зокрема, для одержання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення споживач подає виконавцю послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення заяву та перелік документів, передбачених пунктом 3 цього розділу.
- (31) Згідно з пунктом 6 розділу III Правил користування, за наявності технічної можливості для приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення видає технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (32) Отже, передумовою надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є видача технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

в) умови реалізації

- (33) Послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення надаються виконавцями послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на платній основі.
- (34) Для отримання послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення споживач надає виконавцю послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення перелік документів, визначених пунктом 3 розділу III Правил користування, та документ, що підтверджує оплату послуг (квитанцію, платіжне доручення тощо).
- (35) За результатами розгляду заяви та доданих документів, виконавець послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у визначений Правилами користування строк видає споживачу технічні умови.

- (36) Процедури укладення договору про надання послуг з видачі технічних умов чинними нормативно-правовими актами, які регулюють діяльність суб'єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, не передбачено.

г) *ціна*

- (37) Відповідно до пункту 7 розділу III Правил користування, собівартість послуг з підготовки технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача.
- (38) Розрахунок вартості послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється виконавцем послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, виходячи із собівартості надання послуг та податку на додану вартість.
- (39) Порядок визначення вартості послуг з видачі технічних умов на даний час не врегульовано жодними нормативно-правовими актами, тобто на ці послуги діє вільне ціноутворення.
- (40) Отже, виходячи з наведеного, товаром є послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.3 Визначення переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (41) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»:
- підприємство питного водопостачання - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води;
 - підприємство централізованого водовідведення - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів/систем централізованого водовідведення.
- (42) Виробником (виконавцем) послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у м. Рівне та населених пунктах Рівненського району Рівненської області (с. Антопіль, с. Біла Криниця, с. Бабин, с. Бармаки, с. Велика Омеляна, с. Вересневе, с. Воскодави, с. Горбаків, с. Горбів, с. Городище, смт. Гоща, с. Грушвиця Друга, с. Грушвиця Перша, с. Дмитрівка, с. Дорогобуж, с. Загороща, с. Іллін, с. Ільпін, смт. Квасилів, с. Колоденка, с. Копитків, с. Корнин, с. Красносіл, с. Малинівка, с. Мар'янівка, с. Мнишин, с. Новомиськ, с. Олександрія, с. Подоляни, с. Рясники, с. Симонів, с. Синів, м. Здолбунів, с. Терентіїв, с. Томахів, с. Франівка, с. Чудниця, с. Шкарів) є РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал», яке здійснює зазначену діяльність на підставі ліцензії на послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення серії (*інформація з обмеженим доступом*), виданої РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах комунальних послуг (далі – НКРЕКП) (*інформація з обмеженим доступом*)).

- (43) Споживачами послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати від Підприємства послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.4 Визначення товарних меж ринку

- (44) Відповідно до пунктів 5.1. – 5.3. Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (45) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропоновувати нові товари на заміну існуючих.
- (46) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем, як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (47) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (48) Послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є стандартизованими, оскільки мають схожі характеристики.
- (49) Споживач може отримати технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення лише у суб'єкта господарювання, який надає послугу централізованого водопостачання/централізованого водовідведення на визначеній території, де обслуговуються мережі водопостачання та водовідведення.
- (50) Послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, за споживчими властивостями, умовами використання, технічними характеристиками тощо не мають товарів-замінників.
- (51) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку є послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.5 Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (52) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (53) Положеннями пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою НКРЕКП від 22.03.2017 р. № 307 (далі – Ліцензійні умови), визначено наступну термінологію:
- система централізованого водопостачання - комплекс об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води споживачам;
 - система централізованого водовідведення (каналізація) - комплекс об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом відведення та очищення стічної води населених пунктів;
 - місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви при отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);
 - місце провадження господарської діяльності з централізованого водовідведення - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із відведення та очищення стічної води за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).
- (54) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (55) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення враховано мінімальну територію, за межами якої придбання товару для споживачів є неможливим.
- (56) Отримання послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення на певній території.
- (57) РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у м. Рівне та населених пунктах Рівненського району Рівненської області (всього у 39 населених пунктах Рівненської області) у межах діючих розподільчих мереж

централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які перебувають у господарському віданні Підприємства.

- (58) Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є територія м. Рівне та населені пункти Рівненського району Рівненської області (с. Антопіль, с. Біла Криниця, с. Бабин, с. Бармаки, с. Велика Омеляна, с. Вересневе, с. Воскодави, с. Горбаків, с. Горбів, с. Городище, смт. Гоща, с. Грушвиця Друга, с. Грушвиця Перша, с. Дмитрівка, с. Дорогобуж, с. Загороща, с. Іллін, с. Ільпін, смт. Квасилів, с. Колоденка, с. Копитків, с. Корнин, с. Красносіл, с. Малинівка, с. Мар'янівка, с. Мнишин, с. Новомиськ, с. Олександрія, с. Подоляни, с. Рясники, с. Симонів, с. Синів, м. Здолбунів, с. Терентіїв, с. Томахів, с. Франівка, с. Чудниця, с. Шкарів), де розташовані розподільні мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що знаходяться у господарському віданні Відповідача.

3.6 Часові межі ринку - проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку

- (59) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (60) У межах м. Рівне та населених пунктах Рівненського району Рівненської області (с. Антопіль, с. Біла Криниця, с. Бабин, с. Бармаки, с. Велика Омеляна, с. Вересневе, с. Воскодави, с. Горбаків, с. Горбів, с. Городище, смт. Гоща, с. Грушвиця Друга, с. Грушвиця Перша, с. Дмитрівка, с. Дорогобуж, с. Загороща, с. Іллін, с. Ільпін, смт. Квасилів, с. Колоденка, с. Копитків, с. Корнин, с. Красносіл, с. Малинівка, с. Мар'янівка, с. Мнишин, с. Новомиськ, с. Олександрія, с. Подоляни, с. Рясники, с. Симонів, с. Синів, м. Здолбунів, с. Терентіїв, с. Томахів, с. Франівка, с. Чудниця, с. Шкарів) протягом періоду січня 2021 – вересня 2023 рр. на ринку послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, склад продавців (надавачів даних послуг) не змінювався (інформація міститься у листі РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» від 29.09.2023 № 4043/01-11 (вх. від 03.10.2023 № 63-01/1804).
- (61) Споживачі, які мають намір приєднатись до послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, можуть звернутись для отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення лише до РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал», оскільки Підприємство є єдиним суб'єктом господарювання, який надає вищезазначені послуги.
- (62) Зазначені послуги надавалися Відповідачем у досліджуваній період січня 2021– вересня 2023 рр., тобто структура ринку залишалася незмінною.
- (63) Отже, часовими межами ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є проміжок часу, що охоплює період січень 2021 – вересень 2023 років.

3.7 Визначення потенційних конкурентів

- (64) Відповідно до пункту 9.1. Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (65) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (66) Суміжний ринок – товарний ринок, що перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (67) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавцями комунальних послуг є, зокрема послуги з централізованого водопостачання – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання; послуги з централізованого водовідведення – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водовідведення.
- (68) Отже, внаслідок технологічних особливостей послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, а також враховуючи те, що ринок централізованого водопостачання, централізованого водовідведення є в стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.

3.8. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (69) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців, адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (70) Бар'єрами для вступу на досліджуваний ринок потенційних конкурентів є, зокрема: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних фінансових ресурсів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі ТУ; адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю отримання ліцензії на надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.9 Встановлення монопольного (домінуючого) становища

- (71) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- а) на цьому ринку у нього не має жодного конкурента;

б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

- (72) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, або ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).
- (73) Так, з урахуванням пункту 10.3 Методики, здатність РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал», яке є єдиним надавачем послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення на території м. Рівне та населених пунктах Рівненського району Рівненської області (всього у 39 населених пунктах), диктувати свої умови при продажу товару є ознакою ринкової влади.
- (74) Враховуючи викладене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» у часовий період січень 2021 – вересень 2023 рр. є суб'єктом господарювання, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення на території м. Рівне та населених пунктах Рівненського району Рівненської області (с. Антопіль, с. Біла Криниця, с. Бабин, с. Бармаки, с. Велика Омеляна, с. Вересневе, с. Воскодави, с. Горбаків, с. Горбів, с. Городище, смт. Гоща, с. Грушвиця Друга, с. Грушвиця Перша, с. Дмитрівка, с. Дорогобуж, с. Загороща, с. Іллін, с. Ільпін, смт. Квасилів, с. Колоденка, с. Копитків, с. Корнин, с. Красносіл, с. Малинівка, с. Мар'янівка, с. Мнишин, с. Новомиськ, с. Олександрія, с. Подоляни, с. Рясники, с. Симонів, с. Синів, м. Здолбунів, с. Терентіїв, с. Томахів, с. Франівка, с. Чудниця, с. Шкарів), де розташовані розподільні мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що знаходяться у господарському віданні Підприємства, як таке, що не мало жодного конкурента, тобто, з часткою 100 %.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (75) За результатами аналізу матеріалів, отриманих Відділенням в ході проведення дослідження та розслідування справи № 63/9-02-56-2022 щодо правомірності дій РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» при видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, в діях Підприємства виявлено порушення законодавства про захист економічної конкуренції, з огляду на наступне.
- (76) Споживач (фізична або юридична особа), який має намір отримувати послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, зобов'язаний звернутись до Підприємства з приводу отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення. Без отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, забезпечення споживача послугами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є неможливим.
- (77) Відповідно до частини першої статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» технічні умови – це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення

об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам щодо водопостачання (з урахуванням потреб забезпечення пожежогасіння), тепло-, електро- і газопостачання, водовідведення, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод та електронних телекомунікацій.

- (78) Згідно з частиною другою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває у її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно з поданою нею заявою. Технічні умови надаються протягом 10 робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (79) Частиною третьою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.
- (80) Відповідно до пункту 9 Розділу III Правил користування, технічні умови повинні, зокрема, включати місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення.
- (81) Як зазначалося вище, згідно з нормами пункту 10 Розділу III Правил користування, технічні умови є підставою для розроблення проєктно-технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - проєктно-технічна документація) згідно з державно-будівельними нормами та іншими нормативно-правовими актами і є обов'язковими для виконання.
- (82) Відділення здійснило аналіз технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал».
- (83) Встановлено, що Відповідач в окремих випадках у технічних умовах на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення виставляє споживачам обов'язкову умову щодо встановлення конкретної марки лічильника обліку води, зокрема: типу 420 РС Q3 10 DN 15; 420 РС Q3 10 DN 32 та класу точності «С», а саме:

Таблиця 1

№ п/п	Реквізити технічних умов	Умови, встановлені РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» у технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення
1	від 02.08.2021 № 2718/01-11 (інформація з обмеженим доступом)	У пункті 7 розділу «Умови водопостачання»: «вузол обліку обладнати за першою стіною в приміщенні, силами спеціалізованої організації, що має відповідну ліцензію, діаметр лічильника 32 мм, клас точності «С» з можливістю дистанційного зняття показників»
2	від 12.03.2021 № 810/01-11 (інформація з обмеженим доступом)	У пункті 8 розділу «Умови водопостачання»: «вузол обліку обладнати за першою стіною в приміщенні, силами спеціалізованої організації, що має відповідну ліцензію, діаметр лічильника 15 мм, клас точності «С» з можливістю дистанційного зняття показників, тип лічильника тип 420 РС Q3 10»
3	від 03.03.2021 № 723/01-11	У пункті 8 розділу «Умови водопостачання»: «вузол обліку обладнати в колодязі на території, силами спеціалізованої організації, що має відповідну ліцензію, діаметр лічильника 32

	(інформація з обмеженим доступом)	мм, клас точності «С» з можливістю дистанційного зняття показників, тип лічильника тип 420 РС Q3 10»
4	від 01.09.2021 № 3142/01-11 (інформація з обмеженим доступом)	У пункті 8 розділу «Умови водопостачання»: «комерційний вузол обліку обладнати на вводі в об'єкт за першою стіною в приміщенні, силами спеціалізованої організації, що має відповідну ліцензію. Діаметр загальнобудинкового лічильника 40 мм, клас точності «С» з можливістю дистанційного зняття показників»

- (84) Визначення класу точності – це узагальнена характеристика засобу вимірювальної техніки, що визначається границями його допустимих основних і додаткових похибок, а також іншими характеристиками, що впливають на його точність, значення яких регламентуються стандартами на окремі види засобів вимірювань. Цей параметр присутній в технічних характеристиках багатьох приладів, які мають еталонні вихідні параметри, будь то електронні або механічні вимірювальні пристрої. Чим вище це значення у приладу, тим більше коштує такий пристрій, це пов'язано зі складністю виробництва таких виробів.
- (85) В одноструменевих лічильниках витрата води підраховується за допомогою вимірювання числа оборотів крильчатки, яка обертається під напором єдиного потоку води в трубопроводі. Багатоструменеві лічильники мають такий же принцип роботи, як і одноструменеві, але потік води в них, перед тим як потрапити на лопасті крильчатки поділяється на кілька струменів, до переваг даного виду лічильників можна віднести легкість монтажу і демонтажу для проведення обов'язкових перевірок лічильника.
- (86) На теперішній час розрізняють декілька класів точності водомірів:
- клас А – для горизонтального монтажу;
 - клас В – для установлення в вертикальному положенні;
 - клас С – встановлюється горизонтально, точність вимірювань наближена до класу В.
- (87) Ціна лічильника обліку води залежить від класу точності лічильника: із зростанням класу точності збільшується ціна лічильника.
- (88) Відділенням проаналізовано інформацію про рівень цін на лічильники холодної води виробника SENSUS, яка міститься у відкритому доступі за посиланням <https://ectc.com.ua/schetchiki-vody/lichlynyk-holodnoyi-vody/proizvoditeli/sensus/>, відповідно до якої, станом на вересень 2023 року, вартість універсального лічильника холодної води класу точності «В» становить 1100,00 гривень, класу точності «С» - в діапазоні 2990,00 - 4300,00 гривень.
- (89) Наприклад, згідно із технічними умовами від 02.08.2021 № 2718/01-11, виданими (інформація з обмеженим доступом) на приєднання домоволодіння (реконструкція) до централізованих систем водопостачання та водовідведення РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал», передбачено встановити лічильник води діаметром 32 мм, клас точності «С» з можливістю дистанційного зняття показників.
- (90) З відкритих джерел з офіційних сайтів-характеристик лічильником, який передбачає всі заявлені Підприємством вимоги у вищевказаних технічних умовах, може бути лічильник холодної води марки Sensus iPERL – це електромагнітний лічильник класу точності «С», діаметром 32 мм, з можливістю дистанційного зняття показників (вбудованим радіомодулем), вартість якого на сайті <https://ectc.com.ua/schetchiki-vody/elektromagnitnyj-lichlynyk-holodnoyi-vody-sensus-iperl>, станом на вересень 2023 року становить від 12 920 грн.
- (91) Відповідно до технічних умов від 03.03.2021 № 723/01-11, виданими (інформація з

обмеженим доступом) на приєднання будівель першої черги виробничої бази (існуючої) до централізованих систем водопостачання РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал», передбачено встановити лічильник води діаметром 32 мм, клас точності «С» з можливістю дистанційного зняття показників тип лічильника тип 420 PC Q3 10. Зазначеному в технічних умовах типу 420 PC Q3 10 відповідають лише лічильники марки Sensus.

- (92) З відкритих джерел з офіційних сайтів-характеристик лічильником, який передбачає заявлені Підприємством вимоги у вищевказаних технічних умовах, може бути лічильник холодної води марки Sensus – це лічильник класу точності «С», діаметром 32 мм, з можливістю підключення М-bus модуля HRI-B для дистанційного зняття показників, тобто, ще потребує доукомплектації. Вартість лічильника Sensus 420PC Q3 10 Ду 32 на сайті станом на вересень 2023 року <https://boiler.ua/ua/polumokrokhodnyy-schetchik-kholodnoy-vody-sensus-420pc-q3-10-du-32/> становить 10 136,10 грн. Комплектом можна придбати модуль передачі імпульсів і даних HRI B4 D = 10 (10л / імп.), який підходить для лічильника води Sensus (120, 820, 420, **420 PC**, 405 S, 620, Meitwin, WPVD) Ду **15-150**, вартість зазначеного модуля становить 5 952,73 грн. станом на вересень 2023 року. А вартість придбання повного комплекту (лічильника Sensus 420 PC Q3 10 Ду 32 та модуля передачі імпульсів і даних HRI B4 D = 10 (10л / імп.) станом на вересень 2023 року становить 16 088,83 грн.
- (93) Наведене свідчить, що вартість лічильників холодної води метрологічного класу «С», суттєво різниться від вартості лічильників холодної води класів «А» та «В».
- (94) Таким чином, споживач, який приєднується до систем централізованого водопостачання та водовідведення, несе додаткові фінансові витрати на придбання приладу обліку води, які зумовлені вимогами Підприємства та не передбачені чинним законодавством.
- (95) Статтею 1 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» визначено основні терміни, зокрема:
- затвердження типу засобу вимірювальної техніки - рішення призначеного органу з оцінки відповідності, прийняте на основі звіту про оцінку типу, про те, що тип засобу вимірювальної техніки відповідає встановленим вимогам і може використовуватися у сфері законодавчо регульованої метрології у спосіб, за якого він, як очікується, забезпечить надійні результати вимірювань протягом визначеного періоду часу;
- тип засобу вимірювальної техніки - сукупність засобів вимірювальної техніки того самого призначення, які мають один і той самий принцип дії, подібну конструкцію та виготовлені за тією самою технічною документацією.
- (96) Відповідно до частини другої статті 16 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» визначено, що призначені органи з оцінки відповідності повідомляють науковому метрологічному центру, уповноваженому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері метрології та метрологічної діяльності, на ведення реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки, про видані ними сертифікати перевірки типу засобів вимірювальної техніки.
- (97) Сертифікат перевірки типу засобу вимірювальної техніки є документом, який засвідчує, що тип засобу вимірювальної техніки затверджено.
- (98) Порядок ведення Реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки (далі - Порядок) затверджено наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 13.07.2016 р. № 1161, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.08.2016 р. за № 1081/29211.
- (99) Відповідно до Порядку, Реєстр затверджених типів засобів вимірювальної техніки (далі - Реєстр) є електронною базою даних, що містить відомості про затверджені типи засобів

вимірювальної техніки.

- (100) Формування та ведення Реєстру забезпечуються науковим метрологічним центром – державним підприємством «Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів» (далі – ДП «Укрметртестстандарт») шляхом унесення відомостей про затверджені типи ЗВТ та доповнень до них.
- (101) ДП «Укрметртестстандарт» забезпечує оприлюднення Реєстру на своєму веб-сайті. Інформація в Реєстрі є відкритою і загальнодоступною та розміщується у форматі, придатному для роздрукування.
- (102) Тобто, для обліку обсягу споживання холодної води споживачами можуть встановлюватись будь-які засоби обліку води, що занесені до Реєстру.
- (103) Споживач має право самостійно робити вибір засобу обліку із врахуванням: вихідних даних, отриманих від виробника; типу засобу обліку; переліку засобів обліку, які занесені до Реєстру.
- (104) Відділенням проаналізовано Реєстр затверджених типів засобів вимірювальної техніки, розміщений на веб-сайті ДП «Укрметртестстандарт», і встановлено, що якщо в системі пошуку Реєстру ввести: в рядок «Назва типу ЗВТ (засобу вимірювальної техніки)» - «Лічильник води», а в рядок «Умове позначення типу ЗВТ (засобу вимірювальної техніки)» - «420, 420 PC», то зазначена система пошуку видає лише один результат з-поміж усіх лічильників води, внесених ДП «Укрметртестстандарт» до Реєстру - Sensus Slovensko a.s. Nam. Dr. A. Schweitzera 194, 91601 Stara Tura, Slovakia, що означає найменування та місцезнаходження виробника засобу вимірювальної техніки. Тобто, вищевказаний виробник є єдиним, який виготовляє засоби обліку води, внесений до Реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки, та відповідає вимогам РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал», що передбачені вищезазначеними технічними умовами <http://surl.li/decrg>.
- (105) Тобто, Підприємство, встановлюючи в технічних умовах вимоги щодо обладнання вузла обліку води лічильником типу 420 PC, фактично зобов'язує споживача придбавати лічильник **марки Sensus** (Slovakia).
- (106) Слід зазначити, що жодним нормативно-правовим актом не визначено права суб'єкта господарювання, що діє на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/чи централізованого водовідведення, встановлювати у технічних умовах клас точності та конкретну марку для засобів вимірювальної техніки, що встановлюються споживачами.
- (107) Внаслідок виконання технічних умов споживач, який приєднується до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, несе додаткові фінансові витрати на придбання приладу обліку води класу точності «С» чи конкретної марки, які зумовлені вимогами (умовами) Підприємства та не передбачені чинним законодавством.
- (108) Крім того, вимоги РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» щодо встановлення лічильників холодної води класу «С» та марки «Sensus» (Slovakia) можуть ущемлювати інтереси суб'єктів господарювання - виробників та/або продавців лічильників води інших марок та інших метрологічних класів, зокрема «А» та «В», які занесені до Державного реєстру та використовуються в Україні, оскільки останні можуть втратити потенційних покупців своєї продукції.
- (109) Отже, РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» протиправно включило у технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого

водовідведення вимоги щодо встановлення конкретної марки лічильника обліку води, зокрема, марки «Sensus» (Slovakia) та класу точності «С» з можливістю підключення до систем дистанційного зняття показів, які містили зобов'язання обов'язкового характеру, оскільки, споживач для отримання послуги з централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення повинен був поставити конкретну марку лічильника обліку води з визначеним класом точності «С», що призвело до ущемлення інтересів споживачів (відсутність у споживача можливості самостійно обирати виробника марки обліку води певного класу точності відповідно до цінової політики).

- (110) Відділення листом від 13.09.2023 № 63-02/2029 надіслало РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» вимогу про надання інформації щодо встановлених замовниками лічильників холодної води, відповідно до технічних умов, зазначених у Таблиці 1.
- (111) Згідно з інформацією Підприємства, наданою листом від 29.09.2023 № 4043/01-11 (вх. від 03.10.2023 № 63-01/1804), об'єкти, зазначені в таблиці, до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення не приєднувалися, відповідно, договори із замовниками не укладалися, лічильники холодної води на облік не приймалися.
- (112) Варто зазначити, що в усіх замовників, вказаних у Таблиці 1, технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта.
- (113) Отже, проєктно-технічна документація вищевказаним замовникам розроблена/буде розроблена саме на підставі таких технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, які містять неправомірні вимоги Підприємства щодо встановлення конкретної марки лічильника обліку води, зокрема, марки «Sensus» (Slovakia) та класу точності «С» з можливістю підключення до систем дистанційного зняття показів, які є обов'язковими для виконання та чинними до завершення будівництва їх об'єктів. В іншому випадку Підприємство матиме підстави для відмови замовникам у приєднанні.
- (114) Пунктом 1 розділу III Правил користування передбачено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (додаток 2 Правил користування), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проєкту на приєднання.
- (115) Згідно із додатком 2 Правил користування, яким передбачено типові технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, у пункті 8 розділу «Умови водопостачання» необхідно зазначати: «На водопровідному вводі комерційний облік обладнати _____.»
(місце установки, тип лічильника, діаметр)
- (116) Загальна кількість виданих Підприємством технічних умов (лист РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» від 29.09.2023 № 4043/01-11 (вх. від 03.10.2023 № 63-01/1804)):
- 2021 рік – 919 од. виданих технічних умов;
 - 2022 рік – 507 од. виданих технічних умов;
 - у поточному 2023 році – 564 од. виданих технічних умов.
- (117) Відділення здійснило аналіз технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал», наданих на вимогу про надання інформації у додатку до листа Підприємства від 29.09.2023 № 4043/01-11 (вх. від 03.10.2023 № 63-01/1804).

- (118) Встановлено, що Відповідач в окремих випадках у технічних умовах на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення рекомендує споживачам встановити лічильник обліку води класу точності «С» (R160 і вище згідно Технічного регламенту) з можливістю дистанційного зняття показників, що не передбачено чинними нормативно-правовими актами (при цьому, для деяких замовників відсутні подібні рекомендації), а в інших випадках, зокрема, з грудня 2022 року – рекомендує встановити лічильник обліку води з діапазоном вимірювання втрат води R160 і вище та з функцією передавання показника лічильника, а саме:

Таблиця 2

№ п/п	Реквізити технічних умов	Умови, встановлені РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» у технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення
1	від 04.02.2022 № 347/01-11 (інформація з обмеженим доступом)	У пункті 8 розділу «Умови водопостачання»: «Водолічильний вузол обладнати за першою стіною в приміщенні, силами спеціалізованої організації, що має відповідну ліцензію, діаметр лічильника 15 мм, рекомендований клас точності «С» при будь-якому положенні лічильника (R160 і вище згідно Технічного регламенту) з можливістю дистанційного зняття показників. Для засобів обліку води необхідно застосовувати додатковий захист від маніпулювання показами у відповідності до вимог п. 13.1 ДБН В.2.5-64:2012»
2	від 18.04.2022 № 864/01-11 (інформація з обмеженим доступом)	У пункті 8 розділу «Умови водопостачання»: «Водолічильний вузол обладнати за першою стіною в приміщенні, силами спеціалізованої організації, що має відповідну ліцензію, діаметр лічильника 15 мм, рекомендований клас точності «С» при будь-якому положенні лічильника (R160 і вище згідно Технічного регламенту) з можливістю дистанційного зняття показників. Для засобів обліку води необхідно застосовувати додатковий захист від маніпулювання показами у відповідності до вимог п. 13.1 ДБН В.2.5-64:2012. Можливо встановити лічильник в колодязі в місці підключення до мережі. В разі улаштування обліку в колодязі обов'язково застосовувати прилад обліку води типу «мокрохід», що має ступінь захисту IP 68»
3	від 08.08.2022 № 1862/01-11 (інформація з обмеженим доступом)	У пункті 8 розділу «Умови водопостачання»: «На водопровідному вводі комерційний облік обладнати за першою стіною в приміщенні, силами спеціалізованої організації, що має відповідну ліцензію, діаметр лічильника 15 мм. Для засобів обліку води необхідно застосовувати додатковий захист від маніпулювання показами у відповідності до вимог п. 13.1 ДБН В.2.5-64:2012. Можливо встановити лічильник в колодязі в місці підключення до мережі. В разі улаштування обліку в колодязі обов'язково застосовувати прилад обліку води, що має ступінь захисту IP 68»
4	від 12.09.2022 № 2237/01-11 (інформація з обмеженим доступом)	У пункті 8 розділу «Умови водопостачання»: «Водолічильний вузол обладнати за першою стіною в приміщенні, силами спеціалізованої організації, що має відповідну ліцензію, діаметр лічильника 15 мм, рекомендований клас точності «С» при будь-якому положенні лічильника (R160 і вище згідно

		Технічного регламенту) з можливістю дистанційного зняття показників. Для засобів обліку води необхідно застосовувати додатковий захист від маніпулювання показами у відповідності до вимог п. 13.1 ДБН В.2.5-64:2012»
5	від 21.12.2022 № 3695/01-11 (інформація з обмеженим доступом)	У пункті 8 розділу «Умови водопостачання»: «Водолічильний вузол обладнати за першою стіною в приміщенні, силами спеціалізованої організації, що має відповідну ліцензію, діаметр лічильника 15 мм, рекомендовано встановити лічильник з діапазоном вимірювання втрат води R160 і вище в робочому положенні відповідно до ДСТУ 8994:2020 «Вузли обліку питної води» та з функцією передавання показника лічильника, захистом від впливу магнітного поля, захистом від несанкціонованого втручання у відповідності до вимог п. 13.1 ДБН В.2.5-64:2012 та ДСТУ 8994:2020 «Вузли обліку питної води»
6	від 19.01.2023 № 214/01-11 (інформація з обмеженим доступом)	У пункті 8 розділу «Умови водопостачання»: «Вузол обліку обладнати на вводі в об'єкт за першою стіною в приміщенні, силами спеціалізованої організації, що має відповідну ліцензію. Діаметр лічильника 15 мм, рекомендовано встановити лічильник з діапазоном вимірювання втрат води R160 і вище в робочому положенні відповідно до ДСТУ 8994:2020 «Вузли обліку питної води» та з функцією передавання показника лічильника, захистом від впливу магнітного поля, захистом від несанкціонованого втручання у відповідності до вимог п. 13.1 ДБН В.2.5-64:2012 та ДСТУ 8994:2020 «Вузли обліку питної води»
7	від 27.03.2023 № 1084/01-11 (інформація з обмеженим доступом)	У пункті 8 розділу «Умови водопостачання»: «Водолічильний вузол обладнати за першою стіною на вводі, силами спеціалізованої організації, що має відповідну ліцензію, діаметр лічильника 15 мм, рекомендовано встановити лічильник з діапазоном вимірювання втрат води R160 і вище в робочому положенні відповідно до ДСТУ 8994:2020 «Вузли обліку питної води» та з функцією передавання показника лічильника, захистом від впливу магнітного поля, захистом від несанкціонованого втручання у відповідності до вимог п. 13.1 ДБН В.2.5-64:2012 та ДСТУ 8994:2020 «Вузли обліку питної води»
8	від 09.05.2023 № 1947/01-11 (інформація з обмеженим доступом)	У пункті 8 розділу «Умови водопостачання»: «Водолічильний вузол обладнати за першою стіною на вводі, силами спеціалізованої організації, що має відповідну ліцензію, діаметр лічильника 15 мм, рекомендовано встановити лічильник з діапазоном вимірювання втрат води R160 і вище в робочому положенні відповідно до ДСТУ 8994:2020 «Вузли обліку питної води» та з функцією передавання показника лічильника, захистом від впливу магнітного поля, захистом від несанкціонованого втручання у відповідності до вимог п. 13.1 ДБН В.2.5-64:2012 та ДСТУ 8994:2020 «Вузли обліку питної води»
9	від 26.07.2023 № 3067/01-11	У пункті 8 розділу «Умови водопостачання»: «Водолічильний вузол обладнати за першою стіною на вводі, силами спеціалізованої організації, що має відповідну ліцензію, діаметр лічильника 15 мм, рекомендовано встановити

	<i>(інформація з обмеженим доступом)</i>	лічильник з діапазоном вимірювання втрат води R160 і вище в робочому положенні відповідно до ДСТУ 8994:2020 «Вузли обліку питної води» та з функцією передавання показника лічильника, захистом від впливу магнітного поля, захистом від несанкціонованого втручання у відповідності до вимог п. 13.1 ДБН В.2.5-64:2012 та ДСТУ 8994:2020 «Вузли обліку питної води»
--	--	---

- (119) Згідно із технічними умовами від 04.02.2022 № 347/01-11, виданими *(інформація з обмеженим доступом)* на приєднання квартири в житловому будинку (існуючої) до централізованої системи каналізації м. Рівне, РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» передбачено встановити лічильник води діаметром 15 мм, рекомендований клас точності «С» при будь-якому положенні лічильника (R160 і вище згідно Технічного регламенту) з можливістю дистанційного зняття показників. Для засобів обліку води необхідно застосовувати додатковий захист від маніпулювання показами у відповідності до вимог п. 13.1 ДБН В.2.5-64:2012.
- (120) Згідно із технічними умовами від 18.04.2022 № 864/01-11, виданими *(інформація з обмеженим доступом)* на підключення житлового будинку (існуючого) до централізованих мереж водопроводу в с. Антопіль Рівненської області, РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» передбачено встановити лічильник води діаметром 15 мм, рекомендований клас точності «С» при будь-якому положенні лічильника (R160 і вище згідно Технічного регламенту) з можливістю дистанційного зняття показників. Для засобів обліку води необхідно застосовувати додатковий захист від маніпулювання показами у відповідності до вимог п. 13.1 ДБН В.2.5-64:2012. Можливо встановити лічильник в колодязі в місці підключення до мережі. В разі улаштування обліку в колодязі обов'язково застосовувати прилад обліку води типу «мокрохід», що має ступінь захисту IP 68.
- (121) При розробленні проєктно-технічної документації вищевказані рекомендації Підприємства щодо класу точності «С» лічильника, а також щодо типу «мокрохід», зазначені в технічних умовах, є обов'язковими до виконання.
- (122) В той же час, відповідно до технічних умов від 08.08.2022 № 1862/01-11, виданих *(інформація з обмеженим доступом)* на приєднання житлового будинку до систем централізованого питного водопостачання в с. Біла Криниця Рівненської області, РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» передбачено лише діаметр лічильника 15 мм. Для засобів обліку води необхідно застосовувати додатковий захист від маніпулювання показами у відповідності до вимог п. 13.1 ДБН В.2.5-64:2012. Можливо встановити лічильник в колодязі в місці підключення до мережі. В разі улаштування обліку в колодязі обов'язково застосовувати прилад обліку води, що має ступінь захисту IP 68. Тобто, в цьому випадку Підприємство діє відповідно до законодавства, не надає рекомендації щодо класу точності «С» лічильника, а також щодо типу лічильника «мокрохід», що свідчить про встановлення РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» різних вимог для замовників.
- (123) Варто зауважити, що з грудня 2022 року РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» змінив формулювання щодо рекомендованого класу точності «С» лічильника. З того часу в технічних умовах Підприємством рекомендовано встановити лічильник з діапазоном вимірювання втрат води R160 і вище в робочому положенні. Однак, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 163 «Про затвердження Технічного регламенту засобів вимірювальної техніки», діапазон вимірювання втрат води R160 і вище належить саме метрологічному класу «С».
- (124) Тобто, РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» змінило текст пункту 8 розділу «Умови водопостачання» технічних умов, але не змінило суть: формулювання «рекомендовано

встановити лічильник з діапазоном вимірювання втрат води R160 і вище в робочому положенні» є завуальованим формулюванням «рекомендований клас точності «С» при будь-якому положенні лічильника».

- (125) Такі дії РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у територіальних (географічних) межах м. Рівне та населених пунктах Рівненського району Рівненської області (с. Антопіль, с. Біла Криниця, с. Бабин, с. Бармаки, с. Велика Омеляна, с. Вересневе, с. Воскодави, с. Горбаків, с. Горбів, с. Городище, смт. Гоща, с. Грушвиця Друга, с. Грушвиця Перша, с. Дмитрівка, с. Дорогобуж, с. Загороща, с. Іллін, с. Ільпін, смт. Квасилів, с. Колоденка, с. Копитків, с. Корнин, с. Красносіл, с. Малинівка, с. Мар'янівка, с. Мнишин, с. Новомиськ, с. Олександрія, с. Подоляни, с. Рясники, с. Симонів, с. Синів, м. Здолбунів, с. Терентіїв, с. Томахів, с. Франівка, с. Чудниця, с. Шкарів), де розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що знаходяться у його власності та/або користуванні, адже у такому випадку споживачі могли б відмовитися від послуг Підприємства, яке встановлює такі умови реалізації товару, наслідком яких є відсутність права вибору лічильника обліку води, чим ущемляються їх інтереси, та обрати іншого надавача таких послуг.
- (126) За умов існування значної конкуренції, між учасниками зазначеного ринку відбулося б змагання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, що є змістом поняття конкуренції згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а Підприємство, щоб утримати споживача, уникало б створення умов, що можуть призвести до втрати споживача без достатніх на те підстав. В даному випадку конкуренція на зазначеному ринку відсутня, у споживачів відсутні альтернативні джерела придбання послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, тому, РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» має можливість зловживати своїм монопольним становищем шляхом встановлення умови реалізації вказаної послуги.
- (127) Отже, включення Відповідачем у технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимоги (умови) щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С» та марки «Sensus» (Slovakia), було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, адже у такому випадку споживач міг би відмовитись від послуг РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» та обрати іншого надавача таких послуг.
- (128) За наявності значної конкуренції на ринку, споживач міг би обрати для себе іншого виконавця послуг, який дотримується вимог чинного законодавства та не допускає ущемлення його законних інтересів.

5. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (129) Згідно з абзацом другим частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

- (130) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (131) Згідно з пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (132) Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (133) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (134) Дії РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал», які полягають у включенні в технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимоги (умови) щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С» та конкретною маркою, зокрема, «Sensus» (Slovakia), що не передбачено чинними нормативно-правовими актами, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом другим статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (135) РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» листом від 26.10.2023 № 4425/01-11 (вх. від 27.10.2023 № 63-01/1940) надало зауваження та пропозиції на подання з попередніми висновками у справі.
- (136) Як свідчать заперечення на подання з попередніми висновками у справі № 63/9-02-56-2022, РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» з висновками про порушення ним законодавства про захист економічної конкуренції не згодне, з огляду на наступне.
- (137) РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» наголошує, що вимога щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С» та марки не виконувалась: окремі замовники, зазначені в поданні про попередні висновки не звертались за приєднанням, а для окремих замовників на облік приймалися лічильники нижчого класу точності, а саме – «В».
- (138) Крім того, Підприємство повідомило, що включення РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» у технічних умовах інформації щодо встановлення лічильника класу точності «С» є рекомендацією, а не вимогою.

- (139) Щодо включення у технічні умови вимоги (умови) щодо встановлення лічильника конкретної марки, а саме: марки «Sensus» (Slovakia), Підприємство заперечень не надало.
- (140) Наведені заперечення РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» не можуть бути взяті до уваги, з огляду на наступне.
- (141) Твердження РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал», що вимога (умова) щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С» ним не висувалась, на облік приймалися лічильники нижчого класу точності, не може бути взята до уваги, оскільки, порушення законодавства про захист економічної конкуренції стосується включення у технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення умови щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С» та марки «Sensus» (Slovakia), яка не передбачена чинним законодавством України.
- (142) У таблиці 1 цього рішення наведено приклади, що у технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення чітко зазначено вимогу (умову) щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С» та марки «Sensus» (Slovakia).
- (143) Встановлення у технічних умовах при приєднанні до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимоги (умови) щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С», а тим більше конкретної марки, зокрема «Sensus» (Slovakia) з можливістю підключення до систем дистанційного зняття показів, є протиправним, суперечить чинному законодавству України, оскільки, споживачу для отримання послуги з централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення необхідно встановити конкретну марку лічильника обліку води з визначеним класом точності «С», тобто, у споживача відсутня можливість самостійно обирати виробника марки обліку води та певного класу точності відповідно до обраної цінової політики.
- (144) Щодо інформації РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» стосовно об'єктів, зазначених в таблиці 1 цього рішення, які до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення не приєднувалися, відповідно, договори із замовниками не укладалися, лічильники холодної води на облік не приймалися, варто зазначити, що в усіх замовників технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта.
- (145) Отже, враховуючи вищевикладене, проєктно-технічна документація вищевказаним замовникам повинна бути розроблена саме на підставі виданих технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, які містять неправомірні вимоги Підприємства щодо встановлення конкретної марки лічильника обліку води, зокрема, марки «Sensus» (Slovakia) та класу точності «С» з можливістю підключення до систем дистанційного зняття показів, які є обов'язковими для виконання та чинними до завершення будівництва їх об'єктів. В іншому випадку Підприємство матиме підстави для відмови замовникам у приєднанні.
- (146) Таким чином, суб'єкт господарювання, діяльність якого відноситься до сфери природних монополій та займає монопольне становище на ринку, не має права вчиняти будь-які дії, які можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, зокрема, встановлювати у технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимоги, які потребують понесення додаткових витрат.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

- (147) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доведено, а Відповідачем не спростовано висновок про те, що Рівненське обласне виробниче комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал», займаючи у період діяльності впродовж січня 2021 – вересня 2023 рр.. монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у територіальних (географічних) межах м. Рівне та населених пунктах Рівненського району Рівненської області (с. Антопіль, с. Біла Криниця, с. Бабин, с. Бармаки, с. Велика Омеляна, с. Вересневе, с. Воскодави, с. Горбаків, с. Горбів, с. Городище, смт. Гоща, с. Грушвиця Друга, с. Грушвиця Перша, с. Дмитрівка, с. Дорогобуж, с. Загороща, с. Іллін, с. Ільпін, смт. Квасилів, с. Колоденка, с. Копитків, с. Корнин, с. Красносіл, с. Малинівка, с. Мар'янівка, с. Мнишин, с. Новомиськ, с. Олександрія, с. Подоляни, с. Рясники, с. Симонів, с. Синів, м. Здолбунів, с. Терентіїв, с. Томахів, с. Франівка, с. Чудниця, с. Шкарів), де розташовані розподільні мережі, що знаходяться у його власності та/або користуванні, як таке що не має жодного конкурента, вчинило дії, які полягали у включенні в технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимоги (умови) щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С» та конкретною маркою, зокрема, «Sensus» (Slovakia), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (148) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

8. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (149) Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства, яке передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, на суб'єкта господарювання накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (150) Листом від 29.09.2023 № 4043/01-11 (вх. від 03.10.2023 № 63-01/1804) РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» надало копію Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) Підприємства за 2022 рік, відповідно до якого дохід РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2022 рік становить *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (151) При визначенні розміру штрафу враховано такі обставини:
- тривалість вчинення порушення (більше трьох років);

- порушення в частині встановлення в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимог, які не передбачені чинним законодавством, не припинено;
- РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» є підприємством критичної інфраструктури в Рівненській області.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48, 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 3 та 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 23 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що Рівненське обласне виробниче комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» (*інформація з обмеженим доступом*) за період діяльності впродовж січня 2021 – вересня 2023 рр.. займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення на території м. Рівне та населених пунктах Рівненського району Рівненської області (с. Антопіль, с. Біла Криниця, с. Бабин, с. Бармаки, с. Велика Омеляна, с. Вересневе, с. Воскодави, с. Горбаків, с. Горбів, с. Городище, смт. Гоща, с. Грушвиця Друга, с. Грушвиця Перша, с. Дмитрівка, с. Дорогобуж, с. Загороща, с. Іллін, с. Ільпін, смт. Квасилів, с. Колоденка, с. Копитків, с. Корнин, с. Красносіл, с. Малинівка, с. Мар'янівка, с. Мнишин, с. Новомиськ, с. Олександрія, с. Подоляни, с. Рясники, с. Симонів, с. Синів, м. Здолбунів, с. Терентіїв, с. Томахів, с. Франівка, с. Чудниця, с. Шкарів), де розташовані розподільні мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що знаходяться у господарському віданні Підприємства, як таке, що не мало жодного конкурента, тобто, з часткою 100 %.

2. Визнати дії Рівненського обласного виробничого комунального підприємства водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» (*інформація з обмеженим доступом*), які полягають у включенні в технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимоги (умови) щодо встановлення лічильника води з визначеним класом точності «С» та конкретною маркою, зокрема, «Sensus» (Slovakia), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за вчинення порушення, зазначеного у пункті 4 резолютивної частини цього рішення, на Рівненське обласне виробниче комунальне підприємство водопровідно-

каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи 03361678) накласти штраф у розмірі 38 000,00 (тридцять вісім тисяч) гривень.

4. Зобов'язати Рівненське обласне виробниче комунальне підприємство водопровідно-каналізаційного господарства «Рівнеоблводоканал» (*інформація з обмеженим доступом*) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 2 резолютивної частини рішення, у двомісячний термін, про що повідомити Західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України впродовж п'яти календарних днів із дня його припинення, з наданням підтверджуючих документів.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає оплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова Колегії,
голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ